

Przykładowe zestawy egzaminacyjne ilustrują stopień złożoności zadań i pytań testowych. Wskazane w zadaniach rozwiązania są rozwiązaniami wyłącznie ramowymi. Rozwiązania – co do zasady – powinny uwzględniać założenia podane w zadaniu, jednak mogą być one przez kandydata dookreślone lub skomentowane, jeśli uzna taką potrzebę. Na dzień egzaminu obowiązujący jest zakres wiedzy aktualnej, odpowiadającej zagadnieniom wyspecyfikowanym dla danego egzaminu w obowiązującej uchwale Krajowej Rady Biegłych Rewidentów. Przygotowując się do egzaminów, publikowane zadania należy więc wykorzystywać odpowiednio, pamiętając jednocześnie o tym, że nie wyczerpują one bogatej literatury przedmiotu.

ROZWIĄZANIA WZORCOWE

BLOK TEMATYCZNY I

Pytania testowe

1. Jeżeli jednostka mała sporządza rachunek przepływów pieniężnych, to sporządza go:
 - a) uproszczoną metodą bezpośrednią albo uproszczoną metodą pośrednią,
 - b) zawsze uproszczoną metodą bezpośrednią,
 - c) **metodą bezpośrednią albo pośrednią.**

2. Zasady emisji i obiegu dowodów księgowych powinny być w jednostce uregulowane w formie:
 - a) załącznika do informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego,
 - b) załącznika do dodatkowych informacji i objaśnień do sprawozdania finansowego,
 - c) **instrukcji sporządzenia, obiegu i kontroli dowodów księgowych.**

3. Podczas opracowywania instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych należy uwzględnić:
 - a) sposób dostarczania dokumentów do działu księgowości oraz kwalifikacje zawodowe osób zatrudnionych w komórce księgowości,
 - b) **w szczególności stan prawny, strukturę organizacyjną jednostki, rodzaj i rozmiary prowadzonej działalności oraz funkcjonowanie kontroli wewnętrznej,**
 - c) kwalifikacje zawodowe osób zatrudnionych w komórce księgowości oraz stosowany program finansowo-księgowy.

4. Rok obrotowy zgodnie z ustawą o rachunkowości:
 - a) trwa zawsze 12 pełnych miesięcy,
 - b) to zawsze rok kalendarzowy lub inny okres trwający 12 kolejnych miesięcy,
 - c) **w przypadku zmiany roku obrotowego, pierwszy po zmianie, trwa dłużej niż 12 kolejnych miesięcy.**

5. Spółka jawna osób fizycznych, która dobrowolnie stosuje regulacje ustawy o rachunkowości (nie osiąga limitu przychodów obligującego do stosowania przepisów tej ustawy):
 - a) **może być jednostką małą po podjęciu decyzji w tym zakresie przez organ zatwierdzający,**
 - b) nigdy nie może być jednostką małą,
 - c) może być jedynie jednostką małą po przekroczeniu dwóch z trzech wielkości przewidzianych dla tych jednostek i uzyskaniu zgody organu zatwierdzającego.

6. Zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej sporządza się nie rzadziej niż na koniec:
 - a) każdego roku obrotowego,
 - b) **każdego miesiąca,**
 - c) każdego kwartału.

7. Nietworzenie przez wybrane małe jednostki rezerw na znane im ryzyko wynika z możliwości zrezygnowania z zachowania w tym zakresie zasady:
 - a) **ostrożności,**
 - b) współmierności przychodów i kosztów,
 - c) istotności.

8. Aktywowanie wybranych kosztów w bilansie jest realizacją zasady:
 - a) istotności,
 - b) memoriału,
 - c) **współmierności przychodów i kosztów.**

9. Równanie bilansowe jest prawdziwe w następującej postaci:
- Aktywa netto = Aktywa - Zobowiązania,**
 - Aktywa netto = Aktywa + Zobowiązania,
 - Aktywa netto = Aktywa – Udziały (akcje własne) - Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy.
10. Wykazana w aktywach bilansu wartość poszczególnych grup składników aktywów wynika z ich wartości księgowej, skorygowanej o:
- wartość stwierdzonych niedoborów i szkód,
 - dotychczas dokonane odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz odpisy aktualizujące, w tym również z tytułu trwałej utraty wartości składników aktywów trwałych,**
 - odpisy aktualizujące wartość zobowiązań.
11. Według ustawy o rachunkowości zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz inne fundusze tworzone na podstawie odrębnych przepisów, niezaliczone do kapitałów (funduszy) własnych, wykazuje się w pasywach bilansu w grupie zobowiązań jako:
- fundusze specjalne,**
 - zobowiązania wobec pozostałych jednostek,
 - zobowiązania wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale.
12. Zestawienia sald inwentaryzowanej grupy składników aktywów sporządza się:
- na dzień inwentaryzacji,**
 - na koniec każdego miesiąca jeżeli taki dzień został wskazany w instrukcji inwentaryzacyjnej,
 - w zależności od decyzji kierownika jednostki zawartej w instrukcji inwentaryzacyjnej – raz na 3 lub raz na 5 lat.
13. Jednostka posiada grunty (w tym działki budowlane) przeznaczone na cele inwestycyjne. Sprzedaż działki budowlanej spowoduje konieczność prezentacji skutków tej operacji, w rachunku zysków i strat, w działalności:
- podstawowej,
 - pozostalej operacyjnej,**
 - finansowej.
14. Zmiana stanu produktów prezentowana jest w rachunku zysków i strat sporządzanym w wariantcie porównawczym:
- jako element korygujący przychody z podstawowej działalności operacyjnej,**
 - jako element korygujący koszty rodzajowe,
 - zmiana stanu produktów nie jest prezentowana w rachunku zysków i strat w wersji porównawczej.
15. W jednostce małej wzrost wartości nieruchomości zaliczanych do inwestycji, wycenianych według ceny rynkowej bądź inaczej określonej wartości godziwej, należy odnieść na zwiększenie:
- przychodów finansowych,
 - pozostałych przychodów operacyjnych,**
 - kapitału z aktualizacji wyceny.
16. Poddanie badaniu sprawozdań finansowych w przypadkach przewidzianych ustawą o rachunkowości jest elementem:
- kontroli wewnętrznej,
 - rachunkowości,**
 - kontroli merytorycznej, formalnej i rachunkowej sprawozdania finansowego.

17. Wartość początkowa i dotychczas dokonane od środków trwałych odpisy umorzeniowe:
- a) ulegają obowiązkowo corocznej aktualizacji wyceny,
 - b) moga, na podstawie odrębnych przepisów prawa, ulegać aktualizacji wyceny,**
 - c) nie mogą ulegać aktualizacji wyceny w żadnym przypadku.
18. Jeżeli nie można wiarygodnie oszacować okresu ekonomicznej użyteczności rezultatów zakończonych prac rozwojowych, to:
- a) zabronione jest dokonywanie odpisów od tych prac,
 - b) okres dokonywania odpisów nie może przekraczać 5 lat,**
 - c) okres dokonywania odpisów musi być równy okresowi określonemu przez przepisy podatkowe dla tego środka trwałego.
19. Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników aktywów obrotowych dokonane w związku z utratą ich wartości oraz wynikające z wyceny według cen sprzedaży netto zamiast według ceny nabycia:
- a) odnosi się na kapitał z aktualizacji wyceny,
 - b) zalicza się do kosztów rodzajowych,
 - c) zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych.**
20. Spółka akcyjna będąca jednostką mikro, rachunek przepływów pieniężnych:
- a) sporządza zawsze ze względu na obowiązek badania sprawozdania finansowego,
 - b) może nie sporządzać, jeżeli organ zatwierdzający tej jednostki podjął taką decyzję,**
 - c) może nie sporządzać, jeżeli kierownik jednostki podjął taką decyzję.

Zagadnienia sytuacyjne

Zadanie 1

Założenie:

Spółka z o.o. „Alf” produkująca zabawki ewidencjonuje koszty w układzie rodzajowym oraz ujmuje je również wg typów działalności w układzie kalkulacyjnym. Spółka sporządza rachunek zysków i strat w wariantcie porównawczym według wzoru podanego w rozwiązaniu. W roku obrotowym 2020 Spółka osiągnęła przychody i poniosła koszty w następujących wysokościach (PLN):

Przychody ze sprzedaży produktów	1 000 000
Przychody ze zbycia wartości środków trwałych	23 000
Przychody ze zbycia inwestycji – akcji	37 000
Dodatnie różnice kursowe z wyceny bilansowej	5 700
Otrzymane odsetki od kontrahentów	1 900
Otrzymana dotacja na zakup materiałów	50 000
Zapłacone kary umowne	10 000
Podatek dochodowy	2 800
Wartość rozchodu sprzedanych inwestycji – akcji	31 000
Zapłacona opłata maklerska przy sprzedaży inwestycji – akcji	500
Wartość netto sprzedanych środków trwałych	18 000
Zrealizowane ujemne różnice kursowe	7 200
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	720 000
Koszty zarządu	60 000
Koszty sprzedaży	30 000
Koszty wg rodzajów	830 000
Naliczone, ale nie zapłacone odsetki od kredytu	4 000

Dyspozycje:

Proszę:

1. Obliczyć zmianę stanu produktów oraz wskazać jej charakter (zwiększenie albo zmniejszenie),
2. Obliczyć wysokość wyniku finansowego netto,
3. Zaprezentować osiągnięte przychody oraz poniesione koszty w sprawozdaniu Rachunek zysków i strat.

Rozwiązanie wzorcowe:**Ad 1. Zmiana stanu produktów:**

Obliczenie: $830\,000 - (720\,000 + 60\,000 + 30\,000) = 20\,000$

Charakter (zwiększenie / zmniejszenie): **zwiększenie**

Ad 2. Obliczenie wyniku finansowego netto: 234 100 PLN

Ad 3.

Rachunek zysków i strat

A.	Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi:	1 020 000
I.	Przychody netto ze sprzedaży produktów	1000 000
II.	Zmiana stanu produktów(zwiększenie – wartość dodatnia, zmniejszenie – wartość ujemna)	20 000
III.	Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	
IV.	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	
B.	Koszty działalności operacyjnej	830 000
C.	Zysk (strata) ze sprzedaży	190 000
D.	Pozostałe przychody operacyjne	55 000
I.	Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	5 000
II.	Dotacje	50 000
III.	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	
IV.	Inne przychody operacyjne	
E.	Pozostałe koszty operacyjne	10 000
I.	Strata z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	
II.	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	
III.	Inne koszty operacyjne	10 000
F.	Zysk (strata) z działalności operacyjnej	235 000
G.	Przychody finansowe	7 400
I.	Dywidendy i udziały w zyskach	
II.	Odsetki	1 900
III.	Zysk z tytułu rozchodu aktywów finansowych	5 500
IV.	Aktualizacja wartości aktywów finansowych	
V.	Inne	
H.	Koszty finansowe	5500
I.	Odsetki	4 000
II.	Strata z tytułu rozchodu aktywów finansowych	
III.	Aktualizacja wartości aktywów finansowych	
IV.	Inne	1500
I.	Zysk (strata) brutto	236 900
J.	Podatek dochodowy	2 800
K.	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	
L.	Zysk (strata) netto	234 100

Zadanie 2

Założenia:

Przedsiębiorstwo produkcyjne „ELBUD” S.A. dysponuje następującymi składnikami majątkowymi:

Pozycja	Wartość w zł
Produkty gotowe	12.500
Produkty w toku	4.500
Należności od odbiorców	58.000
Gotówka w kasie	3.000
Środki pieniężne na rachunku bankowym	22.000
Zestaw komputerowy	4.500
Budynek magazynowy w budowie	220.000
Nowo nabyta licencja na używanie programu Office	6.000
Nabyte akcje jako trwała lokata kapitału	20.000
Kserokopiarka	8.000
Zobowiązania wobec dostawców	48.000
Niepodzielony zysk z roku ubiegłego	12.000
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	6.000
Zaciągnięta pożyczka o terminie spłaty do 12 miesięcy	44.000
Kapitał zakładowy

Dyspozycje:

Na podstawie podanych informacji obliczyć w poniższej tabeli wartość:

- kapitału własnego,
- rzeczowych aktywów trwałych,
- inwestycji krótkoterminowych,
- zobowiązań krótkoterminowych,
- rzeczowych aktywów obrotowych,
- kapitału zakładowego.

Rozwiązanie wzorcowe:

Pozycja	Obliczenia	Wartość
Kapitał własny	Aktywa ogółem: $232.500 + 25.000 + 17.000 + 58.000 + 6.000 + 20.000 = 358.500$ $358.500 - 98.000 = 260.500$	260.500
Rzeczowe aktywa trwałe	$4.500 + 220.000 + 8.000$	232.500
Inwestycje krótkoterminowe	$3.000 + 22.000$	25.000
Zobowiązania krótkoterminowe	$48.000 + 6.000 + 44.000$	98.000
Rzeczowe aktywa obrotowe	$12.500 + 4.500$	17.000
Kapitał zakładowy	$260.500 - 12.000$	248.500

BLOK TEMATYCZNY II

Pytania testowe

1. Operacją gospodarczą jest:
 - a) każde zdarzenie gospodarcze wyrażone wartościowo oraz ilościowo,
 - b) każde zdarzenie gospodarcze pod warunkiem, że dotyczy operacyjnej działalności jednostki gospodarczej,
 - c) **każde zdarzenie gospodarcze wyrażone wartościowo oraz powodujące zmiany w składnikach bilansu.**
2. Jednostka dokonała zakupu towarów opodatkowanych podatkiem VAT 23%, które zostały przyjęte do magazynu. Do dnia przyjęcia do magazynu jednostka nie otrzymała jednak faktury za towary. W związku z powyższym kierownik jednostki:
 - a) może zezwolić na wystawienie dowodu zastępczego,
 - b) **nie może zezwolić na wystawienie dowodu zastępczego.**
 - c) powinien zdecydować o skorygowaniu dowodu magazynowego.
3. Jednostka przyjmuje do magazynu produkty gotowe na podstawie:
 - a) faktury zakupu (FA),
 - b) odbioru towarów (PZ),
 - c) **przyjęcia wewnętrznego (PW).**
4. W dowodzie księgowym określenie stron (nazwy, adresy) dokonujących operacji gospodarczej:
 - a) **może zostać pominięte, jeżeli wynika to z odrębnych przepisów,**
 - b) nie może zostać pominięte,
 - c) może zostać pominięte, jeżeli tak zdecyduje kierownik jednostki.
5. Sposób ujęcia dowodu księgowego w księgach rachunkowych (jego dekretecja):
 - a) należy obowiązkowo wskazać na dowodzie księgowym,
 - b) można zaniechać zamieszczenia na dowodzie księgowym jeżeli wynika to z odrębnych przepisów,
 - c) **można zaniechać zamieszczenia na dowodzie księgowym jeżeli wynika to z techniki dokumentowania zapisów księgowych.**
6. Zapis księgowy po stronie Dt konta „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” może oznaczać:
 - a) naliczenie wynagrodzeń brutto,
 - b) **pobranie przez pracownika zaliczki na podróż służbową,**
 - c) spłatę przez pracownika raty pożyczki.
7. Konto księgowo:
 - a) niezależnie od techniki prowadzenia ksiąg rachunkowych, zawsze ma dwie strony (kolumny); jedna strona służy ewidencji danych wyrażonych wartościowo, druga – danych wyrażonych w jednostkach naturalnych,
 - b) **niezależnie od techniki prowadzenia ksiąg rachunkowych, zawsze ma dwie strony (kolumny); jedna strona służy ewidencji zwiększeń, druga – zmniejszeń,**
 - c) w zależności od techniki prowadzenia ksiąg rachunkowych może mieć dowolną liczbę stron (kolumn).
8. Obligatoryjnym elementem każdego dowodu księgowego nie jest:
 - a) rodzaj dowodu i jego numer identyfikacyjny,
 - b) daty dokonania operacji gospodarczej,
 - c) **wskazanie numeru pozycji dziennika, pod którym dowód został zarejestrowany.**

9. Wystawiona faktura za sprzedane towary:
- a) **stanowi dowód księgowy, na podstawie którego zostaną odnotowane przychody jednostki,**
 - b) stanowi dokument pierwotny, na podstawie którego jednostka okresowo wystawia dokument zbiorczy będący formalno-prawnym potwierdzeniem transakcji sprzedaży,
 - c) jako wewnętrzny dokument własny potwierdza zwiększenie wartości zobowiązań.
10. Stwierdzone błędy w dokumencie księgowym:
- a) w ciągu 3 miesięcy wymagają wystawienia poprawnego dokumentu,
 - b) w każdym przypadku mogą być poprawione poprzez skreślenie, o ile możliwe jest zidentyfikowanie osoby, która dokonała poprawy (np. poprzez umieszczenie parafki osoby poprawiającej błąd),
 - c) **nie mogą być poprawione poprzez skreślenie, jeżeli zostały zidentyfikowane w dokumentach zewnętrznych.**
11. Konto „Wynik finansowy”:
- a) jak każde konto pasywów wykazuje tylko saldo Ma (Ct) lub brak salda,
 - b) nigdy nie wykazuje salda,
 - c) **wykazuje saldo Winien (Dt) lub Ma (Ct) lub brak salda.**
12. Zasada "powtórzonego zapisu" obowiązuje na kontach:
- a) syntetycznych,
 - b) **analitycznych,**
 - c) pozabilansowych.
13. Księgowanie po stronie Dt na koncie „Materiały” może być dokonane na podstawie dokumentu potwierdzającego:
- a) otrzymanie oferty od dostawcy,
 - b) opłacenie faktury pro-forma,
 - c) **przyjęcie materiałów do magazynu.**
14. Sumy kontrolne zestawienia obrotów i sald będą różne w przypadku błędu księgowego polegającego na:
- a) zaksięgowaniu danej operacji gospodarczej na niewłaściwych kontach, ale zgodnie z zasadą podwójnego zapisu,
 - b) zaksięgowaniu tej samej operacji gospodarczej dwukrotnie,
 - c) **zaksięgowaniu operacji gospodarczej na dwóch różnych kontach, po tej samej stronie kont.**
15. Uznanie konta rozrachunków może nastąpić w wyniku:
- a) zwiększenia należności,
 - b) zmniejszenia zobowiązań,
 - c) **zwiększenia zobowiązań.**
16. Saldo Ct konta „Rachunek bankowy” jest wykazywane w bilansie jako:
- a) „Środki pieniężne w kasie i na rachunkach” ze znakiem plus,
 - b) „Środki pieniężne w kasie i na rachunkach” ze znakiem minus,
 - c) **„Zobowiązania krótkoterminowe” ze znakiem plus.**
17. W przypadku kont bilansowych aktywów:
- a) **co do zasady, obroty strony Winien (Dt) powinny być większe lub równe obrotom strony Ma (Ct),**
 - b) obroty strony Winien (Dt) powinny być mniejsze lub równe obrotom strony Ma (Ct),
 - c) obroty obu stron zawsze powinny wykazywać tę samą wartość, co wynika z metody równowagi bilansowej.

18. Konta kosztów:
- a) otwierane są saldem początkowym Winien (Dt),
 - b) nie wykazują salda początkowego,**
 - c) wykazują wyłącznie saldo końcowe.
19. Konta przychodów:
- a) zamykane są poprzez przeniesienie ich wartości na konto „Wynik finansowy”,**
 - b) na koniec roku zamykane są saldem końcowym, które prezentowane jest w rachunku zysków i strat,
 - c) nie podlegają obowiązkowi zamknięcia na koniec roku obrotowego.
20. Konto „Wynik finansowy” jest kontem:
- a) analitycznym,
 - b) rozliczeniowym,
 - c) bilansowym.**

Zadania sytuacyjne

Zadanie 1

Założenia:

Stany wybranych kont przedstawiają się następująco:

Symbol	Nazwa konta	Saldo Dt	Saldo Ct
131	Rachunek bieżący	30 000 zł	
132	Inne rachunki bankowe (akredytywa)	2 200 zł	
201	Rozrachunki z odbiorcami krajowymi	8 000 zł	
202	Rozrachunki z dostawcami krajowymi		17 000 zł
204	Rozrachunki z dostawcami zagranicznymi (równowartość w złotych)		16 000 zł

Fragment wykazu kont księgi głównej:

- 131 Rachunek bieżący
- 132 Inne rachunki bankowe
- 201 Rozrachunki z odbiorcami krajowymi
- 202 Rozrachunki z dostawcami krajowymi
- 204 Rozrachunki z dostawcami zagranicznymi
- 260 Odpisy aktualizujące należności
- 301 Rozliczenie zakupu materiałów
- 750 Przychody finansowe
- 751 Koszty finansowe
- 760 Pozostałe przychody operacyjne
- 761 Pozostałe koszty operacyjne

W bieżącym okresie miały miejsce następujące zdarzenia gospodarcze, które zostały przedstawione w tabeli:

Lp.	Opis zdarzenia gospodarczego i jego wartość
1.	Dokonano kompensaty należności i zobowiązań krajowych w odniesieniu do tego samego kontrahenta. Kwota należności wynosi 1 300 zł, kwota zobowiązań 1 100 zł. Z otrzymanego WB wynika, że różnica z kompensaty została uregulowana.
2.	Naliczono odsetki karne dla odbiorcy A 150 zł.
3.	Dokonano odpisu aktualizującego w stosunku do należności od odbiorcy A na łączną kwotę 1 150 zł (kwota obejmuje należność główną 1 000 zł plus naliczone odsetki w operacji 2).
4.	Otrzymano wyciąg bankowy potwierdzający częściowe wykorzystanie akredytywy na rzecz dostawcy krajowego D w kwocie 2 000 zł. Pozostałą część akredytywy rozwiązano.
5.	Otrzymano wyciąg bankowy stwierdzający wpływ należności głównej od odbiorcy A w kwocie 650 zł, na którą był utworzony odpis aktualizujący (w operacji 3).
6.	Resztę należności od odbiorcy A uznano za nieściągalną.
7.	Umorzono zobowiązanie wobec dostawcy C na kwotę 250 zł.
8.	Uznano za nieściągalną należność od odbiorcy F na kwotę 200 zł (nie był wcześniej utworzony odpis aktualizujący).
9.	Spłacono zobowiązanie wobec kontrahenta zagranicznego (całą kwotę) przelewając z rachunku równowartość w złotych 17 200 zł. Ustalić i zaksięgować różnice kursowe.

Dyspozycje:

W tabeli przedstawionej poniżej należy dokonać dekretacji wszystkich operacji gospodarczych wynikających z założeń, wykorzystując podane symbole kont księgi głównej.

Rozwiązanie wzorcowe:

Zdarzenie nr	Treść operacji	Wartość	Dekret	
			Wn	Ma
1.	Kompensata należności i zobowiązań			
	a) Kwota kompensaty	1 100	202	201
	b) Wpływ na rachunek nadwyżki należności nad zobowiązaniami	200	131	201
2.	Naliczenie odsetek karnych kontrahentowi A	150	201	750
3.	Zaksięgowanie odpisu aktualizującego			
	a) Odpis dotyczący należności głównej	1 000	761	260
	b) Odpis dotyczący odsetek	150	751	260
4.	Wykorzystanie akredytywy			
	a) Spłata zobowiązania wobec dostawcy,	2 000	202	132
	b) Zwrot niewykorzystanych środków na rachunek bankowy	200	131	132
5.	Uregulowanie należności przez odbiorcę A			
	a) Wpływ środków na rachunek bankowy	650	131	201
	b) Rozwiązanie odpisu aktualizującego należność	650	260	760
6.	Uznanie za nieściągalną pozostałej części należności od odbiorcy A – odpisanie w ciężar odpisu aktualizującego	500	260	201
7.	Umorzenie zobowiązania wobec dostawcy C	250	202	760
8.	Odpisanie nieściągalnej należności F	200	761	201
9.	Spłata zobowiązania wobec dostawcy zagranicznego			
	a) Przelew z rachunku	17 200	204	131
	b) Różnice kursowe 17 200 – 16 000 - ujemne	1 200	751	204

Zadanie 2

Założenia:

Stany początkowe wybranych kont są następujące (w zł):

601 Produkty gotowe		100 000
620 Odchylenia od cen ewidencyjnych produktów	(Dt)	7 000
501 Koszty działalności produkcyjnej		120 000

Przedsiębiorstwo produkuje jednorodne wyroby Y. W grudniu wytworzono 500 sztuk wyrobów. Wyroby przyjęto do magazynu po planowanym koszcie wytworzenia 200 zł za szt. Ustalony w wyniku kalkulacji rzeczywisty koszt wytworzenia wyniósł 190 zł za sztukę. W grudniu sprzedano 300 sztuk wyrobów po 350 zł za sztukę. W fakturze ujęto również pozycję podatku VAT według stawki 23%. Sprzedane wyroby wydano odbiorcy.

Fragment wykazu kont księgi głównej:

201	Rozrachunki z odbiorcami
222	VAT należny
301	Rozliczenie zakupu materiałów
490	Rozliczenie kosztów rodzajowych
501	Koszty działalności produkcyjnej
550	Koszty zarządu
560	Koszty sprzedaży
580	Rozliczenie kosztów działalności
601	Produkty gotowe
605	Półprodukty i produkty w toku
620	Odchylenia od cen ewidencyjnych produktów
700	Przychody ze sprzedaży produktów
711	Koszt wytworzenia sprzedanych produktów
860	Wynik finansowy

Dyspozycje:

1. W oparciu o powyższe dane należy wycenić i zadekretować wszystkie operacje gospodarcze dotyczące przyjęcia produktów gotowych z produkcji i ich sprzedaży – wypełniając poniższą tabelę
2. Ustalić i zadekretować (w podanej tabeli) wartość produktów w toku.
3. Podać (we wskazanym miejscu) wszystkie obliczenia związane z rozliczeniem odchyleń od cen ewidencyjnych wyrobów gotowych.
4. Obliczyć wynik brutto ze sprzedaży produktów.
5. Obliczyć wartość bilansową produktów gotowych na koniec okresu.

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Treść operacji	Wartość (w zł)	Dekretacja	
			Wn	Ma
1.	Przyjęcie do magazynu wyrobów gotowych z produkcji do magazynu wycenionych po koszcie planowanym (500 szt. x 200 zł)	100 000	601	580
2.	Wystawienie faktury za sprzedane wyroby – wartość netto (300 szt. x 350 zł) – VAT 23% – razem	105 000 24 150 129 150	201	700 222
3.	Wydanie sprzedanych wyrobów wycenionych wg kosztu planowanego (300 szt. x 200 zł)	60 000	711	601
4.	Obliczenie i przeniesienie na koniec miesiąca rzeczywistego kosztu wytworzenia przyjętych wyrobów (500 szt. x 190 zł)	95 000	580	501
5.	Obliczenie i zaksięgowanie odchyłeń od kosztu planowanego (100 000 – 95 000)	5 000	580	620
6.	Obliczenie i zaksięgowanie narzutu odchyłeń na sprzedane wyroby	600	711	620
7.	Obliczenie i zaksięgowanie wartości produkcji w toku	25 000	605	501

3. Ustalenie narzutu odchyłeń:

$$W_n = \frac{2\,000 \times 100}{200\,000}$$

$$W_n = 1\%$$

$$N_o = \frac{1 \times 60\,000}{100}$$

$$N_o = 600$$

4. Wynik brutto ze sprzedaży produktów = 105.000 – 60.600 = 44.400 zł zysk

5. Wartość bilansowa zapasu produktów gotowych =

$$(100\,000\ \text{zł} + 100\,000\ \text{zł} - 60\,000\ \text{zł}) + (7\,000\ \text{zł} - 5\,000\ \text{zł} - 600\ \text{zł}) = 140\,000\ \text{zł} + 1\,400\ \text{zł} = \mathbf{141\,400\ \text{zł}}$$

Zadanie 3

Założenia:

Jednostka gospodarcza wykorzystuje m.in. następujące konta księgi głównej:

010 – Środki trwałe	240 – Pozostałe rozrachunki
032 – Długoterminowe inwestycje niefinansowe	311 – Materiały
036 – Odpisy aktualizujące długoterminowe inwestycje niefinansowe	700 – Przychody ze sprzedaży produktów
070 – Umorzenie środków trwałych	701 – Koszt wytworzenia sprzedanych produktów
101 – Kasa	750 – Przychody finansowe
131 – Rachunek bieżący	751 – Koszty finansowe
201 – Rozrachunki z odbiorcami	760 – Pozostałe przychody operacyjne
202 – Rozrachunki z dostawcami	761 – Pozostałe koszty operacyjne
221 – Rozrachunki z tytułu VAT	803 – Kapitał z aktualizacji wyceny
260 – Odpisy aktualizujące należności	860 – Wynik finansowy

W badanym okresie w jednostce gospodarczej miały miejsce operacje gospodarcze podane w poniższej tabeli.

Dyspozycje:

Należy dokonać dekretacji operacji gospodarczych podanych w tabeli, wpisując w odpowiednie kolumny symbole kont, zgodnie z ich wykazem podanym w treści zadania. Dla operacji 7 i 8 należy dodatkowo podać wartość operacji.

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Treść operacji gospodarczej	Wartość (zł)	Dekretacja	
			Symbol konta – strona Wn (Dt)	Symbol konta – strona Ma (Ct)
1.	Dokonano, z przyczyn ekonomicznych, fizycznej likwidacji maszyny produkcyjnej a) wartość początkowa b) dotychczasowe umorzenie c) wartość netto	63 800 62 500 1 300		010
2.	Otrzymano fakturę za demontaż likwidowanej z pkt 1 maszyny: a) wartość netto b) VAT c) suma faktury	1 800 414 2 214	761 221	240
3.	Dodatnie skutki aktualizacji długoterminowych inwestycji niefinansowych w nieruchomości	2 300	036	760
4.	Otrzymano przelewem (WB) od kontrahenta karę umowną za nieterminową dostawę materiałów	800	131	760
5.	Odpisano umorzone należności od odbiorców (nie objęte uprzednio odpisem aktualizującym)	4 800	761	201
6.	Otrzymano surowce w formie darowizny (przyjęto je do magazynu)	4 300	311	760
7.	Przebieganie na koniec roku obrotowego pozostałych przychodów operacyjnych	7 400	760	860
8.	Przebieganie na koniec roku obrotowego pozostałych kosztów operacyjnych	7 900	860	761

BLOK TEMATYCZNY III

Pytania testowe

1. W przypadku prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera stwierdzone błędy w zapisach księgowych poprawia się:
 - a) **przez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korekty błędnych zapisów, dokonywane tylko zapisami dodatnimi albo tylko ujemnymi,**
 - b) odpisami aktualizującymi,
 - c) przez skreślenie dotychczasowej treści i wpisanie nowej, z zachowaniem czytelności błędnego zapisu, oraz podpisanie poprawki i umieszczenie daty.
2. Rezerwy wykazane w ewidencji jednostki:
 - a) powinny być zinwentaryzowane drogą potwierdzenia sald z kontrahentami,
 - b) nie podlegają inwentaryzacji,
 - c) **powinny być zinwentaryzowane drogą weryfikacji dokumentów.**
3. Osoba odpowiedzialna za inwentaryzowane składniki aktywów:
 - a) **powinna być obecna przy ich inwentaryzacji,**
 - b) powinna być członkiem zespołu spisowego podczas ich inwentaryzacji,
 - c) nie może być obecna w tym czasie w miejscu ich inwentaryzacji.
4. Zapasy półproduktów znajdujących się w strzeżonych składowiskach i objętych ewidencją ilościowo-wartościową można inwentaryzować:
 - a) co 4 lata,
 - b) co 3 lata,
 - c) **raz w ciągu 2 lat.**
5. Inwentaryzację zapasów materiałów odpisywanych w koszty momencie ich zakupu należy:
 - a) **przeprowadzić wyłącznie na dzień bilansowy,**
 - b) rozpocząć nie wcześniej niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego, a zakończyć do 15 dnia następnego roku,
 - c) rozpocząć nie wcześniej niż 1 miesiąc przed końcem roku obrotowego.
6. Wycena niedoboru zawinionego, którym obciążono osobę materialnie odpowiedzialną za powierzone mienie następuje:
 - a) **w wartości ustalonej przez kierownika jednostki,**
 - b) zawsze w cenie rynkowej,
 - c) zawsze w wartości stwierdzonego niedoboru.
7. Ujawnione w toku spisu z natury różnice inwentaryzacyjne należy wyjaśnić i rozliczyć:
 - a) **w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji,**
 - b) w ciągu 3 miesięcy od dnia bilansowego,
 - c) w ciągu 14 dni od terminu spisu z natury.
8. Prawidłowym sposobem przeprowadzenia rocznej inwentaryzacji zobowiązań z tytułu wynagrodzeń jest:
 - a) pisemne potwierdzenie prawidłowości sald,
 - b) spis z natury,
 - c) **porównanie danych wynikających z ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i ich weryfikacja.**
9. Inwentaryzację posiadanych na dzień bilansowy papierów wartościowych w postaci materialnej przeprowadza się metodą:
 - a) **spisu z natury,**
 - b) weryfikacją sald na podstawie odpowiednich dokumentów,
 - c) pisemnym potwierdzeniem sald.

10. Jednostka gospodarcza prowadzi księgi rachunkowe przy użyciu komputera. W przypadku takiej techniki prowadzenia ksiąg rachunkowych należy zapewnić:
- automatyczną kontrolę ciągłości zapisów oraz przenoszenia obrotów i sald,**
 - automatyczne ujmowanie zdarzeń gospodarczych na kontach księgi głównej i kontach ksiąg pomocniczych,
 - ujmowanie zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą powtarzalnego zapisu.
11. Księgi rachunkowe prowadzi się w języku polskim i walucie polskiej, jednakże przepisy wykonawcze do ustawy o rachunkowości:
- umożliwiają prowadzenie ksiąg rachunkowych w jednym z języków urzędowych Unii Europejskiej ale tylko w walucie polskiej,
 - nie dopuszczają stosowania innych języków i walut,**
 - umożliwiają prowadzenie ksiąg rachunkowych w jednym z języków urzędowych Unii Europejskiej i w walucie europejskiej (euro).
12. Kompensata niedoborów z nadwyżkami może być przeprowadzona, jeśli:
- wartość kompensowanych składników majątkowych jest nieistotna,
 - kompensowane asortymenty mają tę samą wartość księgową,
 - zostały one stwierdzone w podobnych asortymentach podczas tego samego spisu z natury oraz dotyczą tej samej osoby materialnie odpowiedzialnej.**
13. Jedną z przesłanek uznania, iż księgi rachunkowe są prowadzone bieżąco jest:
- stwierdzenie, że pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych,**
 - wprowadzenie do nich kompletnie i poprawnie wszystkich zakwalifikowanych do zaksięgowania w danym miesiącu dowodów księgowych,
 - złożenie sprawozdania finansowego do właściwego rejestru sądowego w terminie 15 dni od dnia jego zatwierdzenia.
14. Jedną z przesłanek uznania, iż księgi rachunkowe są prowadzone bezbłędnie jest:
- wprowadzenie do nich kompletnie i poprawnie wszystkich zakwalifikowanych do zaksięgowania w danym miesiącu dowodów księgowych,**
 - stwierdzenie, że pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych,
 - stwierdzenie faktu, że udokumentowane zapisy pozwoliły na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych.
15. W przypadku gdy jednostka dla towarów, w celu prowadzenia kont ksiąg pomocniczych, przyjęła metodę odpisywania w koszty wartości towarów na dzień ich zakupu, termin i częstotliwość inwentaryzacji tych towarów na ostatni dzień roku obrotowego uważa się za dotrzymane, jeżeli inwentaryzację:
- rozpoczęto nie wcześniej niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego, a zakończono do 15 dnia następnego roku,
 - przeprowadzono ostatniego dnia roku obrotowego,**
 - przeprowadzono raz w ciągu 2 lat.
16. W myśl regulacji ustawy o rachunkowości inwentaryzacja zobowiązań z tytułu dostaw i usług na ostatni dzień roku obrotowego:
- powinna być przeprowadzona metodą uzyskania od kontrahentów potwierdzeń sald,
 - powinna być przeprowadzona drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami,**
 - może nie być w ogóle przeprowadzona, jeżeli taką decyzję podejmie kierownik jednostki.

17. Spółka jawna, w której wspólnikiem jest spółka z ograniczoną odpowiedzialnością:
- a) może prowadzić podatkową księgę przychodów i rozchodów,
 - b) musi prowadzić księgi rachunkowe dopiero po przekroczeniu kwoty przychodów netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy o równowartości w walucie polskiej 2.000.000 euro,
 - c) **musi prowadzić księgi rachunkowe.**
18. Zasada podwójnego zapisu oznacza:
- a) jednoczesne ujęcie operacji gospodarczej w dzienniku i na kontach księgi głównej,
 - b) jednoczesne ujęcie operacji gospodarczej na kontach księgi głównej i kontach ksiąg pomocniczych,
 - c) **dwustronne i równoważne ujmowanie operacji gospodarczych na kontach księgi głównej.**
19. Konta księgi głównej porządkują zapisy w ujęciu:
- a) **systematycznym,**
 - b) funkcjonalnym,
 - c) podmiotowym.
20. Księgi rachunkowe otwiera się na dzień rozpoczęcia działalności, którym jest:
- a) dzień rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym lub ewidencji działalności gospodarczej,
 - b) **dzień pierwszego zdarzenia wywołującego skutki o charakterze majątkowym lub finansowym,**
 - c) dzień uzgodniony z Naczelnikiem właściwego Urzędu Skarbowego.

Zadania sytuacyjne**Zadanie 1***Założenia:*

Na dzień 01.10.20XX r. salda wybranych kont w spółce „ABC” kształtowały się następująco:

131 Rachunek bieżący (Dt)	70.000 zł
101 Kasa	200 zł
201 Rozrachunki z odbiorcami (Dt)	8.000 zł
202 Rozrachunki z dostawcami (Ct)	4.500 zł

Poza wymienionymi kontami Spółka stosuje między innymi następujące symbole i nazwy kont księgi głównej:

Nr konta	Nazwa konta	Nr konta	Nazwa konta
120	Środki pieniężne w drodze	550	Koszty ogólnego zarządu
151	Inne środki pieniężne	750	Przychody finansowe
204	Zobowiązania czekowe	751	Koszty finansowe
402	Usługi obce	760	Pozostałe przychody operacyjne
490	Rozliczenie kosztów rodzajowych	761	Pozostałe koszty operacyjne

Na saldo konta "201 Rozrachunki z odbiorcami" składają się należności od spółki „DEF” w wysokości 5.000 zł i od spółki „KLM” w wysokości 3.000 zł. Należności te nie są objęte odpisami aktualizującymi, a ich termin płatności upływa 15.10.20XX r. Na saldo konta „202 Rozrachunki z dostawcami” składa się zobowiązanie wobec spółki „XYZ” w wysokości 4.500 zł, którego termin płatności upływa 31.10.20XX r.

Spółka prowadzi ewidencję kosztów zarówno w układzie rodzajowym jak i funkcjonalnym. W październiku w spółce „ABC” miały miejsce operacje gospodarcze wymienione w poniższej tabeli.

Dyspozycje:

Zadekretować operacje gospodarcze w spółce „ABC”, wpisując w odpowiednie kolumny poniższej tabeli podane symbole kont księgi głównej

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Treść operacji	Kwota zł	Dt	Ct
1.	Przyjęcie do kasy gotówki pobranej za pomocą karty płatniczej	2.000	101	120
2.	Kontrahent DEF uregulował całość należności wekslem o sumie wekslowej 5.340, w tym odsetki 340	5.340 5.000 340	151	201 750
3.	Kontrahent KLM uregulował należność czekiem rozrachunkowym	3.000	151	201
4.	Zobowiązanie wobec kontrahenta XYZ uregulowano za pomocą czeku rozrachunkowego	4.500	202	204
5.	Przekazanie weksła obcego do dyskonta w banku	5.340	120	151
6.	Otrzymanie wyciągu bankowego potwierdzającego pobranie gotówki (dotyczy operacji nr 1)	2.000	120	131
7.	Otrzymanie wyciągu bankowego potwierdzającego realizację czeku przez kontrahenta XYZ	4.500	204	131
8.	Otrzymanie wyciągu bankowego potwierdzającego: a) wpływ środków z dyskonta weksła b) potrącenie odsetek dyskontowych	5.160 180	131 751	120 120
9.	Otrzymanie wyciągu bankowego potwierdzającego pobranie opłaty za prowadzenie rachunku	20	402	131
10.	Rozliczenie kosztów rodzajowych (usług bankowych) w układ funkcjonalny	20	550	490

Zadanie 2*Założenia:*

Jednostka produkcyjna XYZ Sp. z o.o. ma przeprowadzić zgodnie z regulacjami ustawy o rachunkowości na 31 grudnia 2021 r. (dzień bilansowy) inwentaryzację aktywów i pasywów.

W dokumentacji przyjętych zasad (polityce) rachunkowości wskazano o stosowaniu poniższych metod prowadzenia kont ksiąg pomocniczych dla następujących rzeczowych aktywów obrotowych:

- produktów gotowych – metodę odpisywania w koszty w momencie ich wytworzenia,
- materiałów produkcyjnych, które są przechowywane na terenie strzeżonym – ewidencję ilościowo – wartościową,

Dyspozycje:

W podanej w rozwiązaniu tabeli w odniesieniu do wskazanych aktywów i pasywów proszę wskazać:

1. w kolumnie 2 – metodę ich inwentaryzacji,
2. w kolumnie 3 – maksymalne terminy i częstotliwości ich inwentaryzacji (których zastosowanie dotrzymuje ustawowy termin inwentaryzacji na ostatni dzień roku obrotowego).

Rozwiązanie wzorcowe:

Składnik aktywów/ pasywów	Metoda inwentaryzacji	Termin i częstotliwość
1	2	3
Produkty gotowe	Spis z natury	Dzień bilansowy
Materiały produkcyjne	Spis z natury	Raz w ciągu 2 lat,
Weksle obce w postaci materialnej	Spis z natury	Dzień bilansowy
Należności z tytułu dostaw i usług	Potwierdzenie sald	Rozpoczęto nie wcześniej niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego, a zakończono do 15 dnia następnego roku
Środki pieniężne w walucie obcej na rachunku bankowym	Potwierdzenie sald	Dzień bilansowy
Środki trwałe na terenie niestrzeżonym	Spis z natury	Rozpoczęto nie wcześniej niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego, a zakończono do 15 dnia następnego roku
Zobowiązania z tytułów publiczno – prawnych	Weryfikacji	Dzień bilansowy
Licencje	Weryfikacji	Dzień bilansowy
Składniki aktywów znajdujące się w jednostce będące własnością innych jednostek	Spis z natury	Rozpoczęto nie wcześniej niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego, a zakończono do 15 dnia następnego roku
Otrzymane zaliczki na usługi	Weryfikacji	Dzień bilansowy